

KNMvD-standpunt schadelijke raskenmerken bij extreem kortsnuitige honden en katten

Dierenartsen van de KNMvD maken zich zorgen over de stijgende populariteit van extreem kortsnuitige honden en katten zoals de Franse Bulldog, de Mopshond en de Exotic Shorthair. Door het gericht fokken op schedels met een hele korte snuit ontstaan er bij deze dieren onder andere ernstige problemen met de ademhaling. Dierenartsen moeten dan chirurgisch ingrijpen om deze klachten te verhelpen. Het is ongewenst dat deze operaties bij bepaalde rassen de norm zijn geworden. Wetgeving en zelfregulering om deze fokkerijproblemen te voorkomen hebben helaas nog onvoldoende effect.

Zolang de gezondheidsproblemen bij deze rassen niet zijn opgelost adviseren dierenartsen om terughoudend te zijn met de aanschaf van een dergelijke hond of kat. Sowieso is het verstandig als mensen zich voor de aanschaf van een dieren goed informeren over mogelijke erfelijke of rasgebonden aandoeningen. Dierenartsen kunnen helpen bij de keuze voor een gezond en geschikt huisdier.

Om de problemen op te lossen moeten honden- en kattenfokkers met hun rasverenigingen op advies van dierenartsen werken aan veranderingen in het fokbeleid die leiden tot gezonde dieren met een passende snuitlengte. Dit kan door het fokken op extreme uiterlijke kenmerken te voorkomen en dieren met gezondheids- en welzijnsproblemen uit te sluiten van de fokkerij. Tijdens shows moet meer nadruk op de gezondheid en het welzijn van rashonden en -katten komen te liggen. Tot slot roept de KNMvD op om geen dieren met extreem korte snuiten te gebruiken in reclamecampagnes.

Gezondheids- en welzijnsproblemen

Mensen blijken massaal te zwichten voor honden en katten met een schattig rond snuitje en grote ogen, zoals de Franse Bulldog, de Mopshond en de Exotisch Korthaar. Ondanks waarschuwingen vanuit de diergeneeskundige wereld voor het leed dat achter dit schattige uiterlijk schuilgaat, is de vraag naar dit soort hondjes alleen maar toegenomen. Dierenartsen zien deze ontwikkeling met lede ogen aan.

Honden en katten met een extreem korte snuit hebben tal van gezondheidsproblemen. Bij een hond of kat waar uitwendig nauwelijks nog iets van een neus is te zien, is namelijk ook inwendig de anatomie vervormd. Dit leidt tot verfrommelde neusschelpjes, te weinig ruimte voor het zachte gehemelte (waardoor je ze hoort snurken) en een veel te nauwe luchtpijp. Niet alleen hebben dit soort dieren het snel benauwd met het risico op flauwvallen tot gevolg, ook kunnen zij hun warmte niet goed kwijt, waardoor ze een verhoogd risico hebben op een zogenaamde heatstroke. Daarnaast ontstaan er door de overtollige huidplooien rondom de neus vaak huidproblemen. Bovendien zorgen deze huidplooien voor oogontstekingen, doordat de haren tegen het oog aan komen te liggen.

Ten slotte hebben kortsnuitige rassen geboorteproblemen omdat de schedel van de pups of kittens te breed is in verhouding tot het bekken van het moederdier. Een normale geboorte is dan vaak niet mogelijk waardoor dierenartsen een keizersnede moeten doen.

Handhaving Wettelijk kader

Wettelijk geldt in Nederland het Besluit houders van dieren, artikel 3.4 waarin onder meer wordt gesteld dat bij het fokken met gezelschapsdieren zo veel mogelijk wordt voorkomen dat:

- a. ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen;
- b. uiterlijke kenmerken worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen die schadelijke gevolgen hebben voor welzijn of gezondheid van de dieren;
- c. ernstige gedragsafwijkingen worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen;
- d. voortplanting op onnatuurlijke wijze plaatsvindt;
- e. het aantal nesten of nakomelingen dat een gezelschapsdier krijgt de gezondheid of het welzijn van dat dier of de nakomelingen benadeelt.

De volledige tekst vindt u op: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0035217/2017-01-01#Hoofdstuk3>

Fokkers zijn in de positie om door een slimme keuze van het vader- en het moederdier de gezondheid en het welzijn van de volgende generatie dieren positief te beïnvloeden. Idealiter kiest een fokker puur voor het paren van twee niet verwante, mentaal en fysiek gezonde dieren en zijn andere selectiecriteria, als uiterlijke kenmerken, daar ondergeschikt aan. In de praktijk is dit echter niet altijd het geval. Naast economische motieven wordt de fokkerij van gezelschapsdieren voor een groot deel gedomineerd door fokkerij op uiterlijke kenmerken. Deze is gestoeld op rasstandaarden waarbij uitsluitend gefokt wordt met dieren binnen een zelf gedefinieerde gesloten populatie.

De handhaving van artikel 3.4 vraagt om een ethische afweging over de ruimte die fokkers krijgen om een ras in stand te kunnen houden: kan handhaving gaan betekenen dat bepaalde keuzes van fokkers volgens de huidige wettelijke normen niet langer zijn toegestaan en daarmee een bepaald ras niet in stand kan worden gehouden? Of wordt er bij de handhaving rekening gehouden met ras specifieke problemen - en de daarmee samenhangende keuzes die fokkers maken- om een ras te kunnen laten voortbestaan?

Totdat bovenstaande morele beleidsafweging is gemaakt, kunnen dierenartsen en andere deskundigen alleen beschrijven welke maatregelen genomen kunnen worden om de bestaande gezondheids- en welzijnsproblemen op te lossen.

Dierenartsen

Dierenartsen van de KNMvD maken zich al decennia zorgen over de grote welzijnsrisico's die zij signaleren bij bepaalde honden- en kattenrassen. De beroepsgroep heeft in de afgelopen jaren op tal van manieren geprobeerd om fokkers te helpen om dit door middel van fokselectie mogelijk te maken.¹ In 2015 publiceerde de KNMvD een [richtlijn](#) *Veterinair handelen inzake welzijnsrisico's bij honden en katten met erfelijke aandoeningen en schadelijke raskenmerken*. In deze richtlijn heeft de KNMvD beschreven hoe dierenartsen een bijdrage kunnen leveren aan het oplossen van de welzijnsproblemen in de honden- en kattenfokkerij. Naast handvatten ter advisering van eigenaren en begeleiding van de fokkerij staan daar adviezen in over het beperken van (electieve) keizersneden en kunstmatige inseminatie. Verder ondersteunt de KNMvD het Fairfok plan dat door verschillende

¹ Diergeneeskundige aspecten van de rashondenfokkerij. (2011) M.A.E. van Hagen - Een eeuw geneeskunde van gezelschapsdieren in Nederland de periode 1986-2011 in een maatschappelijke context. 47-55

partijen waaronder de Raad van Beheer is ontwikkeld om fokkerijproblemen bij rashonden tegen te gaan. Een groot deel van de honden en katten met extreem korte snuiten worden echter zonder stamboom gefokt of komen uit het buitenland en vallen buiten de officiële fokkerij.

Als gevolg van de fokkerij op uiterlijke kenmerken krijgen dierenartsen individuele dieren met gezondheids- en welzijnsproblemen op hun spreekuur. Zij zien zich dan vaak genoodzaakt om chirurgisch in te grijpen en daar waar mogelijk de luchtwegen te verruimen om verder dierenleed te voorkomen. Dierenartsen vinden het ongewenst dat dit soort operaties bij bepaalde rassen de norm dreigen te worden. Dit soort dierenleed dient aan de wortel te worden aangepakt en dat kunnen alleen de fokkers van deze dieren doen. Naast de zorg voor individuele dieren, geven dierenartsen ook voorlichting aan consumenten en adviseren zij fokkers en rasverenigingen. Om de populatie rashonden gezonder te maken leveren dierenartsen gegevens aan het [Expertisecentrum Genetica Gezelschapsdieren](#). Deze gegevens worden gebruikt om goed onderbouwde adviezen te kunnen geven aan fokkers van honden en katten.

Zolang de gezondheidsproblemen bij deze rassen niet zijn opgelost adviseren dierenartsen om terughoudend te zijn met de aanschaf van extreem kortsnuitige honden en katten. Sowieso is het verstandig dat mensen zich voor de aanschaf van een dieren goed informeren over mogelijke erfelijke- of rasgebonden aandoeningen. Op de [website](#) van het Landelijk Informatiecentrum voor Gezelschapsdieren is hierover veel informatie te vinden. Bovendien kunnen dierenartsen mensen helpen bij hun keuze voor een gezond en geschikt huisdier.

Standpunt d.d. 30-11-2017. Voor persvragen over dit standpunt kunt u contact opnemen met de persvoorlichter van de KNMvD, bereikbaar via 06-22996097. Meer informatie over de KNMvD vindt u op www.knmvd.nl.